

FORTSATTA STUDIER RÖRANDE DEN GOTLÄNDSKA GÅRDEN

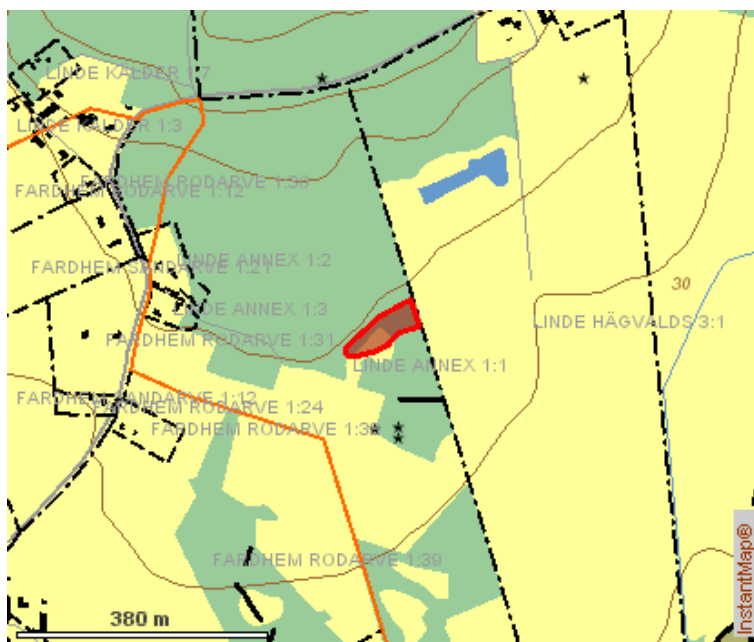
Vår kunskap om den gotländska gårdens historia är i hög grad avhängig spåren i landskapet, vilka i sin tur är ett resultat av tidens byggnadsteknik. Ett tydligt exempel på detta är hur vår kunskap om bebyggelsens utseende under skilda perioder av vår förhistoria är direkt knuten till vilken form av material som husen byggdes av. Detta innebär bl a att vi har en god kunskap om den äldre järnålderns gårdar (ca 100 - 550 AD) eftersom dessa, i folkmun kallade kämpgravar, byggdes i sten. Totalt finns ca 1800 husgrunder från perioden bevarade i det gotländska landskapet.

Däremot är vår kunskap om efterföljande perioders byggnader och gårdar ytterst bristfällig, just beroende på att de byggdes i trä. Vi känner idag till endast några få exempel på vikingatidens och den tidiga medeltidens bebyggelse på landsbygden, om vi bortser från de stenhusröster som förekommer från medeltid.

I Linde socken finns ett änge (Linde Annex 1.1) som innehåller lämningarna av en av dessa talrika järnåldersgårdar. Här finns därtill mycket tydliga spår av odling i form av terrasser, åkervallar och även exv. gravar och en möjlig rest av en bildsten. Området är välröjt och man upplever och kan se dessa spår tydligt.

Det intressanta i ängdet är att det finns antydning till att järnåldersgården fortsatt upp genom historien in i medeltid, vilket skulle göra platsen till en ytterst intressant lokal för att försöka förstå utvecklingen av den gotländska gården in i medeltid. Svaga spår i marken antyder bland annat husgrunder, där husen stått på en syllgrund, då sannolikt från sen vikingatid - tidig medeltid.

Sommaren 2006 utfördes en mindre förundersökning av området. Drivande av denna var Monica Enström och Christer Olsson. Handledare för undersökningen var docent Dan Carlsson.

Fornlämningssmiljön i form av järnåldersgården och de sannolika lämningarna av den vikingatida - medeltida gården markerade

Bl.a. togs fosfatanalyser för att försöka få ett grepp om bebyggelsens utsträckning. Arbetet har även inneburit en genomgång av äldre lantmäteriakter över området och fältinventering.

Den utförda fosfatkarteringen kunde visa på att det förekommer höga värden vid sidan om järnåldersgården, vilket möjligen antyder platsen för bebyggelsen under yngre järnålder - tidig medeltid.

Under hösten år 2007 kommer en fördjupad undersökning av området att utföras, med syfte att

försöka belägga eller förkasta tanken om förekomsten av en gård från yngre järnålder - medeltid. Genom att ta upp ett antal provgropar avser vi att genomföra en mindre testgrävning.

Undersökningen kommer i huvudsak att genomföras av Monica Enström och Christer Olsson, och under ledning av docent Dan Carlsson, Högskolan på Gotland. Monica Enström har gått Humanistprogrammet vid Högskolan på Gotland med arkeologi som huvudämne. Christer Olsson är engagerad i Linde hembygdsförening som har ett stort intresse i frågan.

I Linde finns endast en känd fornlämning från medeltid. Det skulle därför vara värdefullt för socknen att kunna fastställa om det funnits en bosättning på Linde Annex under medeltiden. Det kommer då att vara möjligt att följa gårdens bosättning och förflyttning under olika tidsepoker i förhållande till de övriga lämningarna i området.

Vid frågor kontakta:

Monica Enström
Södra kustvägen 58
623 77 KLINTEHAMN
Tel: 070-638 12 97
Email: monica.enstroem@spray.se

Christer Olsson
Linde hembygdsförening
Linde Annex 435
623 57 HEMSE
Tel.: 48 80 36